

Til alle bådejere

– der ikke vil betale regningen for andres forurening!

Ulovlig bundmaling

– gift for miljøet
og *din* tegnebog!

Stor regning

til *dig* hvis dine sejlerkammerater bruger forbudt TBT-maling!

Bådejere, der anvender værftsmaling med TBT, kan – bevidst eller ubevidst – risikere at "tørre" en kæmpe regning af på fællesskabet, den dag vanddybden i havnen bliver for lav.

**Få bådejere
forvolder stor
skade på miljøet og
havnens økonomi**

Blot et par enkelte lystbåde malet med ulovlig TBT-holdig bundmaling kan være nok til, at bundmaterialet ved oprensning i havnen ikke kan bortskaffes ved klappning/dumpning i havet på godkendte klappladser, men må deponeres på land.

*Prisen for landdeponering kan nemt løbe op i **10-15 millioner kr.**, hvormod bortskaffelse til havs kan klares for bare 300.000-500.000 kr.*

Kritisk situation

Men selv om havnen – og dermed sejlerne – vil være i stand til at bære den enorme omkostning for landdeponering, er det slet ikke sikkert, at det overhovedet kan lade sig gøre!

På landsplan findes kun omkring 20 depoter for forurenede havnesediment. Depoterne er som oftest ejet og drevet af erhvervshavnene, og disse er ikke specielt interesserede i at modtage materialer fra lystbådehavne.

Stigende behov for uddybning

Problemet forstærkes endvidere af, at der købes større og større både med stor dybgang. I takt hermed vokser ønsket om at få havnebassinerne oprenset eller uddybet. Endelig forværres situationen af, at reglerne for, hvornår materialet kan bortskaffes til havs (klappes), forventes at blive strammet.

Ingen grund til at ty til krasse midler og forurene...

Lovlige bundmalinger tilstrækkeligt effektive

Flere undersøgelser fra Dansk Sejlunion viser, at de tilladte kobberbase-rede bundmalinger, der er i handelen i dag, ikke giver anledning til den store begroning. Og hvis man vælger et kobberholdigt produkt, der også indeholder et såkaldt hjælpebiocid som zinkpyrithion, kan man være ret sikker på, at bunden holder sig tilfredsstillende ren gennem hele sæsonen. En forudsætning er selvfølgelig, at produktet er påført efter forskrifterne, herunder at bunden ikke krakelerer og skaller af, samt at krav til påføringstemperatur og luftfugtighed overholdes. I forhold til tidligere tilladte produkter (før 2003) kan der forekomme lidt mere slim og alger på bunden – især sidst på sæsonen.

Men man vil ikke opleve bunde, der er totalt begroede med f.eks. rurer.

N.B. Vælges imidlertid et produkt uden eller med et lavt indhold af kobber, vil begroingsmængden øges.

De tilladte bundmalinger er effektive nok. Et eksempel er denne hvide selvpolerende kobberbaserede og fuldt lovlig bundmaling tilgængelig i de fleste bådudstørsforretninger. Båden er netop taget på land efter en sæson i Roskilde Fjord. Som det fremgår, har malingen holdt båden acceptabelt fri for begroning.

Foto: Jesper Højenvang

Hvad er TBT-maling og hvor kommer det fra?

Hvad er TBT?

- TBT står for Tributyltin, der er en organisk tinforbindelse, som effektivt holder begroning væk fra bunden.
- TBT er på top 12-listen over verdens mest farlige kemikalier! **Det ophobes i fødekæder og giver effekter ved bare 1 nanogram pr. liter. TBT svækker immunforsvaret hos dyr og mennesker** og er målt i foruroligende høje koncentrationer i blodet hos mennesker og i vores hjemlige hval, marsvinet.
- TBT er 1000 gange mere giftigt end f.eks. stoffet zink-pyriethion, der i dag er tilladt i bundmalinger til lystbåde.

Hvor kommer TBT-maling fra?

- TBT er fortsat i omløb bl.a. via opkøb fra værfter. Der er historier om bådejere, der har købt 100 liters tromler med maling f.eks. fra nedlagte værfter, til mange års forbrug for dem og deres sejlerkammerater.
- TBT blev forbudt til brug på lystbåde i 1991 og til erhvervsfartøjer i 2003.
- TBT er også forbudt i vores nabolande. TBT'en tilføres altså *ikke* fra udenlandske sejlerturnister.
- Koncentrationen af TBT er i mange lystbådehavne højere end i erhvervs-havne! Det gælder også lystbådehavne bygget efter forbuddet i 1991.
- Undersøgelser viser, at den TBT, der findes i lystbådehavnene, er af nyere dato! **Der er altså ikke tale om "fortidens syndere", men om nutidige lovovertrædere.**

Ovenstående er tankevækkende og foruroligende, da TBT har været forbudt på lystbåde i rigtig mange år!

Nu kan havnen smide synderen ud

Ny standardformulering til havnereglementet giver havnene mulighed for at ekskludere bådejere, der bruger ulovlig bundmaling. **Årsagen er, at den ulovlige maling kan ødelægge og/eller ruinere en havn.**

Problemet med TBT-behandlede lystbåde anses for så alvorligt, at havne-myndigheden nu har fået en mulighed for at gribe ind og ekskludere de bådejere, der anvender forbudte midler.

Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID) har i samarbejde med Delacour-advokater udarbejdet den nye standardformulering, som er godkendt af Kystdirektoratet.

FLID opfordrer alle havne til at indsætte formuleringen i ordensreglementet og samtidig gøre en stor indsats for at få stoppet ulovlighederne.

Om kampagnen "Regning til dig"

Af hensyn til naturen og sejlerne har Dansk Sejlunion, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID) og Miljøstyrelsen igangsat kampagnen *Regning til dig* for at skabe opmærksomhed omkring miljøproblemerne og konsekvenserne ved brug af ulovlig TBT-bundmaling.

Målet er at komme brugen af den ulovlige maling til livs til glæde for havmiljøet, sejlerne og havnenes økonomi og fremtid. Der er et stort behov for oplysning og ændring af adfærd for at skabe bevågenhed om dette miljøproblem og selvjustits ved *ikke* at anvende TBT-holdig bundmaling.

I forbindelse med kampagnen er der udgivet to foldere: *Ulovlig bundmaling – gift for miljøet og din tegnebog*, som henvender sig til sejlerne og *Undgå stor regning – kom brugen af ulovlig bundmaling til livs* som henvender sig til havnene samt plakaten *Ulovlig bundmaling* til klubber og havne.

Download materialerne og læs mere om kampagnen samt om lovlige og ulovlige bundmalinger på www.sejlsort.dk/miljø, www.danskebådejere.dk eller www.flidhavne.dk

Sådan undgår du en stor regning til dig og dine sejlerkammerater

Alle lovlydige bådejere kommer til at hænge på en stor ekstraregning, når havnen skal oprenses, hvis bare et par enkelte bådejere anvender ulovlig TBT-holdig bundmaling. Her er et par gode råd, som kan sætte fokus på problemet, så den store regning til dig og dine sejlerkammerater kan undgås.

Det kan du gøre

- **Gør en aktiv indsats, hvis du kender nogen i havnen, som anvender ulovlige malinger!**
- **Se ikke passivt til, hvis du ser sejlere bruge maling fra ukurante bøtter, der ikke ligner dem, der kan købes i almindelige bådudstørsforretninger!**
- **Tag en alvorlig snak med dine sejlerkammerater, hvis de ikke har "rent mel i posen"!**

Hvad er der i dåsen? Ukurante bøtter kan vise sig at indeholde TBT-holdig bundmaling og blive et dyrt bekendtskab for alle havnens brugere.

Foto Christian Borch

Ser man "blommefarvet" maling som denne, er der sandsynligvis tale om TBT-holdig værftsmaling – ingen lystbåds-maling er nemlig nogensinde produceret i den farve. TBT-maling er dog også produceret i farverne sort, rød, grøn og "kobberrød".

